

Rouwprocessen bij ouders en brussen van een kind met een beperking

- Een studiedag op 5 november 2019 van 10:00 tot 17:00
- Docent: Gerd Claes
- Locatie: Utrecht
- Over: de impact van een kind met een handicap binnen een gezin. Hoe kun je als professional ouders en brussen van mensen met een (verstandelijke) beperking ondersteunen in hun rouwproces.
- Accreditatie: wordt aangevraagd bij NIP K&J /NVO OG.

Inleiding

Elke ouder heeft dromen en verwachtingen ten opzichten van zijn of haar kind. Deze droom wordt ernstig verstoord als ouders vernemen dat hun kind een beperking heeft. Plots ziet de wereld er anders uit. Dikwijls is er veel onzekerheid en onduidelijkheid: Hoe ernstig is de beperking? Wat zijn de overlevingskansen? Weke verwachtingen mogen we als ouder hebben voor de toekomst? Hoe gaan we ons als gezin reorganiseren?

Ouders komen terecht in een nieuwe wereld: gehandicapten wetgeving, tegemoetkomingen, aangepast onderwijs. En tegelijkertijd zijn er die ontzettend verwarrende gevoelens: verdriet, onmacht, woede, schuld. Vaak worden ouders vanuit hun omgeving geconfronteerd met allerlei uitspraken en goedbedoelde adviezen die ze moeilijk kunnen vatten en die ouders doen twijfelen of ze wel 'goed' bezig bent met hun rouwproces .

Grootouders hebben vaak met dubbele rouw te maken: ze rouwen om hun zoon of dochter dat niet het leven heeft gekregen dat ze hem of haar zo graag gunde én ze rouwen om hun kleinkind dat een beperking heeft.

Op deze studiedag staat docente Gerd Claes stil bij de betekenis en de impact van handicap in een gezin. Wat betekent handicap voor de 'brusjes'? Hoe handhaven zij zich in dit gezin en op welke manier zoeken zij hun weg? Hoe ga je als psycholoog of orthopedagoog om met deze rouwprocessen

van ouders, brussen of grootouders? Hoe ziet ouderschap eruit als je een kind hebt met een handicap? Is daar een model voor of worden dit eigenzinnige of eigenwijze ouders? Door stil te staan bij al deze vragen kun je als professional groeien naar een betere dialoog met ouders.

De docent maakt korte metten met enkele mythe's die in de loop van de tijd zijn ontstaan rond rouw en handicap. Ze zoekt samen met de deelnemers naar wat een gezin écht kan helpen als ze geconfronteerd worden met dit 'rauw' proces.

Waarom is dit thema belangrijk voor psychologen en orthopedagogen

Het is belangrijk dat professionals in de verstandelijk gehandicaptenzorg en speciaal onderwijs (zoals orthopedagogen en psychologen) ouders de ruimte te geven om de beperkingen van hun kind en de verloren dromen te erkennen, zonder alle verwachtingen op te geven. Daarvoor is het volgens Erik de Belie (auteur en psychotherapeut voor mensen met een verstandelijke beperking) belangrijk dat ouders zich voldoende open kunnen stellen voor positieve ervaringen in de relatie met hun kind. Deze ervaringen verzachten de pijn waardoor het verlies beter gedragen kan worden .

Om verder te kunnen is het nodig om pijnlijke gevoelens van verdriet, woede of verdriet te doorwerken. Anders bestaat het gevaar dat deze gevoelens terecht komen in relaties met anderen (zoals in de relatie met partner, kind of hulpverleners). Ouders kunnen hun eigen kind beter ondersteunen bij het dragen van pijn en verdriet als ze zelf de kracht hebben constructief met hun eigen rouw om te gaan.

Als ouders kunnen rouwen, kunnen ze hieruit levenskracht putten om opnieuw te dromen en de draad van hun leven op te pakken. Rouwen staat namelijk niet gelijk aan ongelukkig zijn.

Inhoud van de studiedag

Tijdens deze studiedag geeft psychotherapeute Gerd Claes je meer inzicht op rouwprocessen bij ouders, brussen en grootouders van mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast krijg je handvatten voor de manier waarop je deze verwanten hierbij kunt ondersteunen.

Aan het eind van de dag heb je:

1. Zicht op de nieuwe rouwvisies m.b.t. het thema 'levend verlies'
2. Zicht op mogelijke gezinsdynamieken als er sprake is van een beperking in een gezin
3. Helpende handvatten voor de ondersteuning van ouders en brussen van mensen met een verstandelijke beperking

De volgende thema's komen aan bod:

1. Rouwmythes en nieuwe(re) rouwvisies
2. Gezinsdynamieken en contextuele begrippen m.b.t. rouw
3. 'Brussen' (broers en zussen): een vergeten groep

Programma

Ochtend	
10:00	Opening
10:05	Rouw om wille van 'Levend Verlies' wat betekent dit?
11:15	Pauze
11:30	Inzicht in gezinsdynamieken als er sprake is van een beperking in een gezin
12:30	Lunchpauze
Middag	
13:30	Aandacht voor 'de brussen': een vergeten groep
15:00	Pauze
15:15	Tips voor hulpverleners/professionals die werken met de context van een persoon met een beperking
17:00	Afsluiting

Studiebelasting en voorbereiding

Deze studiedag kan zonder voorbereiding worden gevolgd. Indien gewenst kan de aanbevolen literatuur worden doorgelezen.

De studiebelasting bestaat uit het aantal contact uren. Deze studiedag bestaat uit 6 contact uren.

Aanbevolen literatuur

Cleas, G. (2013) *Kwetsbaarheid en Veerkracht: een eigenzinnige bijdrage als bruis, moeder en hulpverlener* in De Belie, E en Van Hove, G. (2013) *Wederzijdse emotionele beschikbaarheid. Mensen met een verstandelijke beperking, hun context en begeleiders samen op weg*. Antwerpen – Apeldoorn Garant Blz 269 t/m 302

Artikel "Rouwen mag" van Gerd Cleas

<https://www.dekanteling.be/sites/default/files/bijdrage%20magenta%20werkboek%20gerd%20claes.pdf>

Isarin, J. (2004). Kind als geen ander. Moeders van gehandicapte kinderen tussen wie en wat. Budel: Damon

Maes, J. & Jansen, E (2009). Ze zeggen dat het overgaat. Leven met rouw en verdriet. Gent: Witsand

Maes, J. (2008), Leven met gemis. Handboek over rouw, rouwbegeleiding en rouwtherapie. Wijgmaal: Zorg- Saam vzw

Clïentgroep

De inhoud van deze studiedag heeft betrekking op ouders, broers, zussen en grootouders van kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking. Dit kan een verstandelijke beperking zijn, maar ook een lichamelijke of functiebeperking.

Doelgroep

De studiedag is bedoeld voor begeleiders, psychologen, orthopedagogen en therapeuten die gezinsgericht en gezinsbegeleidend werken met mensen met een beperking.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- Accreditatiebureau NIP K&J / NVO OG (indien toegekend geldt dit ook voor het SKJ)

Overige accreditaties in overleg

Heb je een andere accreditatie nodig dan hierboven wordt vermeld? Dan kun je met FORTIOR overleggen of deze accreditatie kan worden aangevraagd. Neem voor overleg contact op met inschrijvingen@fortior.info

Certificaat en invoeren presentie

FORTIOR reikt aan het eind van de dag certificaten uit. Op het certificaat staan de accreditaties en hun ID-nummers vermeld.

Voor sommige registers van beroepsverenigingen, zoals bij NIP K&J / NVO OG, kwaliteitsregister Paramedici, KNGF, Register Vaktherapie en Registerplein, voert FORTIOR de presentie in. Hiervoor hebben wij het nummer nodig waarmee je in het register bent ingeschreven.

Als FORTIOR geen nummer van je heeft, dan kan de presentie niet worden ingevoerd. Zorg er dus voor dat je correcte nummer bekend is bij FORTIOR!

Docent

Gerd Claes is maatschappelijk werkster, gestaltterapeute en rouwtherapeute. Zij volgde bijscholingen in systeemdenken, contextuele therapie, familieopstellingen en relatietherapie en werkt als psychotherapeute. Zij richtte enkele jaren geleden De Kanteling op, een psychotherapeutisch centrum in de buurt van Antwerpen dat zich specifiek richt naar personen en gezinnen die met handicap/ziekte te maken hebben. Daarnaast geeft zij lezingen en vorming voor ouders en professionelen rond thema's die met handicap te maken hebben.

Gerd geeft sinds een 10 tal jaren vorming en opleiding voor ouders en professionelen in de gehandicaptensector. Zij reist momenteel rond een 'educatieve' voorstelling over het thema "kwetsbaarheid en veerkracht".

Zij was tot 2 jaar geleden freelance docente bij Landelijk Steunpunt Rouw te Amersfoort en momenteel is zij freelance docente bij Artevelde Hogeschool Gent voor de rouwopleiding.

Geregistreerd lid van de beroepsvereniging NVAGT en VBEGP.

Praktische informatie

Voor de studiedag Rouwprocessen bij ouders en brussen van een kind met een beperking kun je inschrijven via www.fortior.info

De inschrijfkosten zijn 250,00

De studiedag vindt plaats in:
Vergadercentrum Vredenburg
Vredenburg 19
3511 BB Utrecht